

15.03.2023

Narodowe Centrum Nauki wprowadza ograniczenia liczby realizowanych projektów i składanych wniosków

Od środy łączna liczba projektów NCN kierowanych oraz wniosków złożonych do oceny w centrum przez daną osobę wynosić może maksymalnie dwa. Limit zwiększa się do trzech, gdy co najmniej jeden z tych projektów lub wniosków dotyczy konkursu międzynarodowego - przekazało w środę Narodowe Centrum Nauki.

W przesłanym w środę PAP komunikacie NCN czytamy, że rada centrum wprowadza zmiany, które mają powstrzymać lub spowolnić spadek współczynnika sukcesu w konkursach NCN, "który spowodowany jest niewystarczającym w stosunku do potrzeb i oczekiwań środowiska naukowego poziomem finansowania centrum". Współczynnik sukcesu to procent aplikujących, którzy otrzymują granty w konkursach.

"Począwszy od konkursów ogłoszonych 15 marca (OPUS 25 i PRELUDIUM 22), łączna liczba realizowanych przez daną osobę projektów NCN oraz złożonych w NCN wniosków, będących w trakcie oceny lub zakwalifikowanych do finansowania, w których osoba ta wskazana jest jako kierownik projektu, nie będzie mogła przekraczać dwóch. Limit ten zwiększa się do trzech, gdy co najmniej jeden z tych projektów lub wniosków dotyczy konkursu międzynarodowego. W limitach tych nie uwzględnia się konkursów PRELUDIUM BIS i DIOSCURI" - podało NCN.

"Rada NCN chciałaby, żeby wprowadzane ograniczenia obowiązywały jak najkrócej. Mamy świadomość, że dla wielu aktywnych badaczek i badaczy wprowadzane limity mogą oznaczać istotne utrudnienia i ograniczenia w pracy naukowej. Dopóki jednak sytuacja finansowa NCN się nie zmieni i budżet Centrum nie zostanie znacząco zwiększony, należy oczekiwać, że konieczne będą także dalsze ograniczenia" - podkreślono.

Dodano, że rada NCN ma nadzieję, że wprowadzany limit spowoduje, iż część naukowców w większym stopniu niż dotychczas zacznie sięgać po finansowanie w konkursach międzynarodowych, a grono laureatów konkursów krajowych poszerzy się o osoby, które nie kierowały dotąd projektami finansowanymi przez NCN lub mają tych projektów mniej.

Obecna wysokość współczynnika sukcesu - według NCN - to wypadkowa zamrożenia budżetu centrum, wysokiej inflacji i związanych z nią rosnących kosztów prowadzenia badań oraz ogólnie coraz większych potrzeb środowiska naukowego w zakresie finansowania badań podstawowych.

"Od kilku miesięcy współczynnik sukcesu jest znacząco niższy od oczekiwań. W rezultacie finansowania nie otrzymują już nawet bardzo dobre wnioski projektowe, które zdaniem oceniających je ekspertów w pełni zasługują na finansowanie" - czytamy w komunikacie centrum.

NCN podało przykłady. Na przykład w rozstrzygniętym w grudniu konkursie OPUS – najpopularniejszym konkursie NCN – współczynnik sukcesu wyniósł zaledwie 13 procent, w konkursie PRELUDIUM dla początkujących naukowców był jeszcze niższy. Sytuacja powtórzyła się pod koniec lutego, gdy rozstrzygnięto konkursy SONATA BIS (dla naukowców, którzy planują stworzyć nowy zespół) i MAESTRO (dla doświadczonych badaczek i badaczy). Finansowanie w pierwszym z konkursów otrzymało 14 procent aplikujących, a w MAESTRO – mniej niż 7 proc.

"Tak niskiego wskaźnika sukcesu w tych programach nie odnotowywaliśmy niemal od początku istnienia NCN. Zdaniem Rady NCN w warunkach optymalnego finansowania granty powinny otrzymywać 25-30 proc. aplikujących" - komentuje NCN.

"Kierowane przez Dyрекcyję i Radę NCN do władz publicznych apele o adekwatne do potrzeb zwiększenie finansowania NCN nie odniosły skutku" - przyznało centrum.

"Zachęcamy jednocześnie badaczki i badaczy do wspierania NCN w wysiłkach o adekwatne do potrzeb i oczekiwań środowiska zwiększenie budżetu Centrum. Tylko nasze wspólne działanie w tej sprawie, mające na celu uświadomienie decydom znaczenia należytego finansowania badań podstawowych dla rozwoju cywilizacyjnego naszego kraju, może wpłynąć na zmianę stanowiska władz publicznych" - zaapelowało NCN.

NCN wspiera badania podstawowe, czyli prace empiryczne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów, bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne. W ciągu ponad 11 lat istnienia centrum przyznało ponad 26 tysięcy grantów naukowcom z całej Polski.(PAP)

szcz/ mhr/